

— Isti den ko na Kranjskem Slovenci, zmagali so na gornjem Avstrijskem konservativni nemški kmetje; liberalci so povsod bili tepeni; izvoljenih je 7 konservativnih poslancev. To je liberalce povsod potrla. — Drugo dobro znamenje je, da se liberalci uže bojijo, da bodo po volitvah razen grofa Taaffeja morali odstopiti vsi liberalni sedanjí ministri. Bog daj! — Na Ogerskem so Srbi in Rumuni močno razburjeni, ker se bodo sedaj jihovi otroci morali vsi učiti — magjarščine. V Sarajevu je hotel znani divjak Hadži-Loja zbežati iz bolenišnice v Cengiç-Agajevej palači. Po zvezanih prtih se je iz drugega nadstropja spustil na tla in šantucal s svojo leseno nogo skoz vodo Miljačko ter se skril v bližnji gromovji, kder je bil pa kmalu od psov najden. Ti so v njega lajali in policaje zvabili, ki so Hadži-Lojo zopet v prejeli in zaprli.

Vnanje države. Edini sin francoskega cesarja Napoleona III., ki je po nesrečni vojski zoper Praje l. 1870 zgubil cesarstvo, bil je Napoleon IV. Ali ker je na Francoskem sedaj republika, moral je s svojo materjo živeti daleč proč od domovine na Angleškem. Naenkrat pride 23letnemu princu na misel iti v Afriko in si nagledati vojsko zoper Zulu-Kafre. Dne 2. jun. se poda s pešico ljudi naprej ogledovat krajev. Naenkrat sprožijo v travi skriti Zulu-Kafri svoje puške. Spremljevalci princovi se razšropé, on sam pa pride divjakom v pest. Ti ga prebodnejo sulicami 17krat in do nagega slečnega ležati pusté. Drugi den so mrliča pobrali angleški vojaki, ga spravili na ladjo, ki ga pelja žalostnej materi na Angleško. Čudno! Napoleon I. je papeža Pija VII. oropal in jegov sin Napoleon II. je na Dunaju v prognanstvu umrl 21 let star. Napoleon III. je papeža Pija IX. predal Pljemontezom in jegov sin Napoleon IV. je tudi prognan iz domovine storil grozno smrt v deželi afriških divjakov! — Bismark je dal pri fabrikantu Kruppu zliti največjo kanono na svetu; težka je 72.000 kilo, smodnika 270 kilo užganega požene iz nje 750 kilo težko kroglo 10.000 metrov daleč. Slišati je, da Bismark sedaj res misli na mir s katoliško cerkvijo in potem hoče početi colninsko vojsko zoper sosede, t. j. on hoče velikansko colnino pobirati od tujega blaga. Avstrijo bo to najbolj zadelo in bo primoralo tudi naše meje zapreti proti grabljivej Nemčiji! — Na Italijanskem v Custozzi se je obletnica 24. junija na sijajno zmago našega nadvojvode Albrehta, čigar civilni glavni komisar je takrat bil naš slovenski kandidat g. baron Goedel, obhajala s tem, da so kosti padlih junakov izkopali in prenesli v zidan kostenjak; prenesli so tako 4000 glav, drugo je bilo uže vse strohujeno. — V Siciliji bil je hud potres, mnogo hiš se je zrušilo, 10 ljudi bile usmrtenih, 30 so ranjenih. Francozi so punt v Algoriji siloma zadušili. Zoper egiptovskega vicekralja pa so se z Angleži vred hudo zagnali in tirjajo, naj odstopi, ker neče dolgova plačati, kojih

je naredil pri francoskih in angleških mešetarjih. — Rumuni so otrsli turški jarem, a sedaj tirjajo vevlade evropske, naj se vklonijo judovskemu jarmu ter judom dovolijo, da smejo pri njih stanovati in barantati! Rumuni se branijo! Turški sultan in Osman-paša sta se sprla, ker tega sovražniki dolžijo, da je v Plevni iz vojaške kase ukradel 9000 zlatov! V severnej Ameriki v deželi Kostariki bil je tolik potres, da se je v mestu s. José podrla škofovska cerkva.

Za poduk in kratek čas.

Kdo je kriv našim državnim zmešnjavam, večjim dačam, grdemu oderuštvu, rastočemu osiromašenju?

Varujte se lažnjivih prerokov...
na njih sadju jih bodeite spoznali.
Mat. 7, 15. 16.

VI. Ako je sedaj kde tak kmet, ki gre na volišče in izvoli na 6 let liberalnega poslanca, kakoršen bi utegnil biti Seidl III., po domače Possegg, ta je podoben moževi, ki sam sebi za uho udarja, sam svoj ubogi kmetški stan izdaje stranki, ki uže 18 let pri nas dela na uničenje kmetov. Tak zaslepljenec pomaga, da bi še dalje časa trpela za vse prebivalstvo toliko nesrečna in pogubna doba liberalna. Dače so nam liberalni poslanci, kakoršen je bil Seidl, pomnožili v 6 letih za 41 milijonov, pa vendar jim to ni bilo nikoli zadosti. Čeravno do lani ni bilo vojske, ampak smo uživali mir, zmanjkalo je vendar vsako let mnoge milijonov in so najemali novih državnih dolgova. Kam so toliko denarja spravili, to je „Slov. Gosp.“ na tem mestu v poslednjih 5 številkah razložil. Dnes pa hočemo pokazati na ono žrelo, ki nam največ požira davkoplačilskih denarjev. To žrelo so tiste od raznih društev na delnice (podvzetniki ali začetniki so povsod sami očitni liberalci bili, ki so smeteno polovili in sirotko državi pustili potem, ko so si svoje denarne mavke naphali) ali „Aktiengesellschaften“ stavljene železnice, kojim so liberalni poslanci dovolili strašno lehkomišljeno grozovenskih podpor iz državne blagajnice. Na primer: graško-ogerska železnica dobiva na leto 331.000 fl. v srebru, Linečko-Budejevička 1,130.000 fl. Salcburška 2,090.000 fl. Franc-Jožefova 2,307.000 fl. in — o groza — Rudolfova na Koroškem 5,966.000 fl., to pa uže 10 let tako, da smo davkoplačilci temu imenitnemu beraču povtikali okoli 50 milijonov goldinarjev podpore v srebru! Sploh pa znašajo letos na ta zapravljivi način železnicam v podporo vrženi denarji 21 milijonov goldinarjev. In sedanjí liberalni poslanci o tem povsod molčijo, znamenje, da se v tej reči ne mislijo poboljšati. Časi pravijo celó, da je ova podpora potrebna, ker bi železnice brez nje morale krido narediti in bi bile prodane. No, kdo pa kmeta pride branit, če ga na boben denejo in mu po eksekuciji njega z otroci in ženo vred med

svet beračiti ali krast poženejo? Ne, takih železnic, ki brez podpore živeti ne morejo, ali prav treba ni bilo, ali pa se pri njih zapravljivo gospodari. Na vsak način je boljše, ako naredijo krido in jih na dražbi država kupi in prevzame v lastno skrb. Ali pri tej priliki bi mnogo liberalnih upravnih svetovalcev, nepotrebnih uradnikov (nadzornik železnic g. Nördling, „privandrani“ tujec iz „Švabskega“ na Württemberskem potegne na leto 25.000 fl. plače) inženirjev itd. bi zgubilo svoje mastne službe, liberalni poslanci pa mnogo prijateljev. In zato bode se tako naprej pometalo z denarjem, ako bodo večjidel liberalni poslanci zopet izvoljeni, kakoršni se pri nas ponujajo: Possegg, Forregger, Dubač, na Koroškem Otič, Edelman itd. Possegg je liberalec in star prijatelj znanega Brandstetterja. Ta je bil velika podpora liberalcem in zato je dobil 64.000 fl. na posodo iz državne blagajnice. Sedaj je ta denar zgubljen. Sploh pri raznih podporah iz davkoplačilskih denarjev se je zgodilo toliko umazanostij, da se mora vsak pošten Avstrijan tega sramovati, vrh tega pa obžalovati zaslepljenost ljudij, ki sprevideti nečejo.

Pretečeno soboto so nekateri Mariborčani hudo preklinjali. Zakaj! No, več judov se je bilo priteplo in ti so hipoma prekupili vse škope in slamo; mestjani in drugi vinogradarji pa primorani bili od juda kupiti in temu dobička vrči, ki si ga gotovo ni zaslužil. Kmet je dobil menje, mestjan je moral plačati več, jud se je pa brez truda bogatil. Kdo je temu kriv? Štajerska je cesarju izplačala 8000 zlatov proti temu, da ne sme noben jud v deželo. Liberalci so ovo pravico zatrli in judom celo cesarstvo odprli na očividno škodo kristijanom. Prej so gosposke, posebno sodnije, prebivalstvu spisovale zapstonj. Tako so se razprave zapaščin („talinge“) vršile pri sodnji brezplačno. Pod liberalnim ministerstvom pa je izišel ukaz sodnijam, da morajo take reči prepuščati notarjem itd. Na milijone goldinarjev novih potroškov se tako dela itak uže preobloženim davkoplačilcem. Od liberalnih poslancev uvedeno posilno „legaliziranje“ stoji ljudi kakih 50.000 fl. samo ni Štajerskem. Mnogi se čudijo, kako to, da naše fabrike zaporedom propadajo, obrtniki, delavci in kmetje ubožavajo, pridelki, posebno zrnje vino in živina, nobene cene več nimajo? Ti ne vedó, kaj so liberalni poslanci l. 1867. sklenoli. No sklenili so take kupčijske nagodbe, ki so našemu prejšnjemu blagostanu vsekale najhujših ran. Tujci vvažajo k nam po znižanej colnini svoje časih jako slabo blago, vino, živino, zrnje, pobirajo denar iz cesarstva, nam domačinom pa jemljejo zaslužek in gubijo ceno pridelkom. To je eden izmed največjih grehov na liberalnih poslancih. Nekateri so celo zatelebaní v svojo „svobodno kupčijo“, da se ne bodo nikoli poboljšali. Drugi so pa podmitani ravno tako, kakor liberalne novine (Lani so Angleži 8 milijonov goldinarjev nabrali za podmitovanje novin v Avstriji). Dalje so

liberalni poslanci državni dolg pomnožili, da požeró obresti ali činži za nje 113 milijonov, večjidel v srebru in zlatu. Večina dolžnih pisem državnih pa ni doma, ampak pokupili so jih večjidel tujci. Tako gre zopet grozno veliko denarja iz cesarstva. Če bo tako naprej šlo, moramo popolnem ubožati tem bolj, ker nas sedaj še izsesava in tlači najnesramnejše oderuštvo. Tako nesramno in neusmiljeno še oderuhi nikoli niso ljudi odirali, kakor sedaj, ko so liberalni poslanci l. 1868 (tudi Seidl in Brandstetter bila sta zraven) modre in potrebne postave zoper oderuštvo (Wücher) zatrli. In to je največji greh liberalstva. Mestjana in kmeta, najbolj pa tega, spravljajo, zraven davkov in prenizke cene pridelkov, na nič dolgovi in oderuhi. Posilne dražbe se grozno množijo. Po 50, po 80 in po 100 razpisanih dražeb kmetskih posestev oklicava časi le eden sam list uradne novine: Grazer Zeitung. In kako se prodavajo posestva?! Nedavno bilo je posestvo 26.000 fl. cenjeno v Slov. goricah prodano za 8000 fl. Kupil je glasovit oderuh. Oče, mati in otroci postali so viničarji! Kako dobroto so liberalci kmetom naklonili s tem, da se sme vse ženiti in možiti, dalje, da se smejo posestva trgati, kakor hočejo, to vsak pameten kmet sam lahko sprevidi. Ako še dalje pomislimo, da so liberalni poslanci Avstrijo razklali na dvoje, Magjarom pomagali do gospodstva, dalje, da so se ustavljali zasedenju Bosne in Hercegovine ter hočejo še sedaj to, kar so naši slovenski junaki krvavo svitlemu cesarju pridobili, zopet turškemu sultanu v mohamedansko žrelo vteknoti, in naposled, ako pomislimo, kako so liberalni poslanci zakrivili, da imamo povsod strahovito večje deželne, okrajne in srenjske doklade tako bo pač vsak lahko sprevidel, kdo je vsemu temu kriv, namreč zaslepljenost ljudi, ki so liberalcem verovali in jih volili. Sedaj imamo pred seboj najbitkejši sad ove zaslepljenosti. Liberalci so vedno kokodajckali, kako bo vse boljše, a sedaj je vse in povsod slabše in hujše. Lažnjivi preroki so bili pred 18, pred 6 leti. Po njih sadju moramo to spoznati! Lažnjivi preroki se bodo zopet skazali, če jim bodo ljudje še enkrat verovali! Dragi slovenski kmetje, volilci, ne verujmo jim več: izvolimo poslance, ki nas želijo iz teh nadlod rešiti, liberalno zapravljivost ustaviti! In ti možje so naši slovenski kandidatje: g. Herman, dr. Vošnjak in baron Goedel. Te hočemo izvoliti!

Smešničar 26. Hud nemčur je hotel po vsej sili biti volilen mož, da bi pomagal Posseggu do poslanstva doplezati. Ustane torej na den volitve prav rano in začne svoje ljudi skup zganjati. Da mu pa nebi ušli pred volitvijo, ob 8. uri napovedano, jim je dal piti, kolikor so hoteli. Ali to mu je bilo na nesrečo. Kajti, ko je prišel s svojimi na volišče, zmanjkali so mu 4 dedovje, ki so se prej napili in zopet spat odišli! Moral je propasti!